

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobců: a) V. O.
b) I. O.
c) M. O.
všichni zastoupeni obecnou zmocněnkyní M. N.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, 170 00 Praha 7

o žalobě ze dne 19. 9. 2025 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v udělení pouze omezené dočasné ochrany žalobkyním b) a c) dne 18. 9. 2025,

takto:

- I. Žaloba žalobce a) se odmítá.
- II. Žaloby žalobkyň b) a c) se zamítají.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobci se žalobou domáhali ochrany před nezákonným zásahem, který spatřovali v tom, že žalovaný žalobkyním b) a c) dne 18. 9. 2025 udělil pouze omezený vízový štítek dočasné ochrany, aniž by bylo vydáno písemné rozhodnutí nebo respektována zásada jednoty rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Soudu navrhli, aby vyslovil nezákonnost tohoto postupu žalovaného a přikázal žalovanému udělit žalobkyním b) a c) plnohodnotnou dočasnou ochranu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobci v žalobě uvedli, že podávají žalobu proti nezákonnému zásahu, spočívajícímu v udělení pouze omezeného vízového štítku dočasné ochrany žalobkyním b) a c) dne 18. 9. 2025, aniž by bylo vydáno řádné písemné rozhodnutí a aniž by byla respektována zásada jednoty rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Žalobou se domáhali toho, aby soud určil, že postup žalovaného byl nezákonný a přikázal žalovanému udělit žalobkyním b) a c) plnohodnotnou dočasnou ochranu dle § 3 Legis Ukrajina.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný soudu ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. Konstatoval, že žaloba se zjevně týká pouze žalobek b) a c). Žalobce a) je v ní sice uveden, z jeho strany však nebyly uplatněny žádné nároky, které by byly součástí petitu žaloby. Následně žalovaný shrnul, že žalobci se 18. 8. 2025 dostavili na pracoviště žalovaného. Ten zjistil, že žalobce a) byl držitelem polského pracovního víza s platností od 4. 11. 2024 do 3. 11. 2025, které zrušil dne 11. 7. 2025. Následně byla žalobci a) 18. 9. 2025 udělena dočasná ochrana dle § 3 Legis Ukrajina a byl mu vyznačen vízový štítek dočasné ochrany. Žalobkyně b) a c) do tiskopisu uvedly, že jim byla udělena dočasná ochrana v Polské republice od 14. 4. 2022 do srpna 2023. Žalovaný ověřil, že nejsou držitelkami polské dočasné ochrany a následně jim 18. 9. 2025 udělil dočasnou ochranu dle § 4 odst. 1 písm. a) Legis Ukrajina ve spojení s § 51 zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dočasné ochraně“) z důvodu sloučení rodiny s otcem, resp. manželem. Následně jim byly vyznačeny vízové štítky dočasné ochrany s platností do 31. 3. 2026.
4. Všem třem žalobcům byla udělena dočasná ochrana na území České republiky, mohou zde tedy pobývat a jsou účastníky zdravotního pojištění. Jen pro účely úhrady veřejného zdravotního pojištění jsou žalobkyně b) a c) považovány za osoby s trvalým pobytem na území, protože již dříve získaly dočasnou ochranu v Polské republice. Žalovaný odkázal na § 7 odst. 2 a § 7d odst. 3 Legis Ukrajina a dále jen na § 2 odst. 1 písm. b) bod 5 ve spojení s § 7 odst. 1 písm. o) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 48/1997 Sb.“), z nichž dovodil, že za žalobce a) je po dobu prvních 90 dnů plátcem pojistného na veřejné zdravotní pojištění stát. Totéž platí do dosažení věku 18 let pro žalobkyni c). Stát však není plátcem pojistného za žalobkyni b), která pokud není v České republice zaměstnána, si musí hradit pojistné na veřejné zdravotní pojištění sama. Účastníky veřejného zdravotního pojištění jsou tedy všichni žalobci.
5. Žalovaný uděluje pouze jedno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Osoby uvedené v § 7d odst. 3 Legis Ukrajina však nemají stejné výhody, jako osoby, které oprávnění

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě ještě nezískaly. K takovému rozlišení slouží číselný kód vízového štítku. Žalovaný tedy postupoval v souladu se zákonem, jestliže žalobkyním b) a c) vydal vízové štítky o udělení dočasné ochrany z důvodu sloučení rodiny.

6. Ohledně námitek týkajících se nevydání písemného rozhodnutí a nerespektování zásady jednoty rodiny a nejlepšího zájmu dítěte žalovaný uvedl, že byly vyjádřeny pouze obecně. Konstatoval, že vydání písemného rozhodnutí není třeba, pokud je žádosti plně vyhověno a žadateli je vydáno oprávnění k pobytu, což byl případ žalobců. Jednota rodiny byla zachována, protože právě z důvodu sloučení rodiny byla žalobkyním b) a c) dočasná ochrana udělena. Ač se žalobkyně b) brzy stane zletilou, je k nejlepšímu zájmu dítěte nutno přihlídnout. To však žalovaný učinil, neboť žalobkyním b) a c) dočasnou ochranu udělil.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

7. Soud o žalobě uvážil následovně.
8. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
9. Při svém posouzení vyšel soud z následující právní úpravy:
10. Podle § 7 odst. 2 Legis Ukrajina cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, se ode dne udělení dočasné ochrany považuje pro účely veřejného zdravotního pojištění za osobu podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 5 zákona o veřejném zdravotním pojištění. Osoba, která dovršila 18 let věku a současně nedovršila 65 let věku, se po uplynutí 90 dnů ode dne udělení dočasné ochrany pro účely veřejného zdravotního pojištění považuje za osobu s trvalým pobytem na území České republiky. Za osobu s trvalým pobytem na území České republiky podle věty druhé se nepovažuje osoba, jejíž závažný zdravotní stav dlouhodobě neumožňuje výkon práce a tuto skutečnost doloží zdravotní pojišťovně výpisem ze zdravotnické dokumentace, a dále 1 osoba pečující o tuto osobu.
11. Podle § 7c odst. 1 Legis Ukrajina doba platnosti se ve vízovém štítku osvědčujícím prodloužení dočasné ochrany vyznačí nejpozději od 1. dubna aktuálního kalendářního roku do 31. března následujícího kalendářního roku
12. Podle § 7d odst. 3 Legis Ukrajina cizinec, který požíval dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie, nebo cizinec, který před udělením dočasné ochrany pobýval na území Evropské unie na základě pobytového oprávnění vydaného Českou republikou nebo jiným členským státem Evropské unie na dobu delší než 90 dnů, má ke dni udělení dočasné ochrany Českou republikou pro účely tohoto zákona, zákona o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace a ve věcech pobytu na území České republiky právní postavení jako cizinec, kterému byla dočasná ochrana udělena před 6 měsíci. Doba, po

kteřou cizinec požíval dočasnou ochranu udělenou jiným členským státem Evropské unie, není považována za dobu pobytu na území České republiky na základě dočasné ochrany.

13. Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., pojištěncem podle tohoto zákona je osoba, která má trvalý pobyt na území České republiky.
14. Podle § 2 odst. 1 písm. b) bod 5 zákona č. 48/1997 Sb., pojištěncem podle tohoto zákona je osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, pokud jí bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky podle zákona o dočasné ochraně cizinců nebo se podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky za takovou osobu považuje.
15. Podle § 7 odst. 1 písm. o) zákona č. 48/1997 Sb., stát je plátcem pojistného prostřednictvím státního rozpočtu za tyto pojištěnce osoby uvedené v § 2 odst. 1 písm. b) bodech 3 až 5 a 10, pokud nejsou zaměstnanci nebo osobami samostatně výdělečně činnými podle § 5.
16. Po posouzení věci samé soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Soud se nejprve zabýval žalobou podanou ze strany žalobce a). Žalobce je sice uveden v záhlaví žaloby, v jejím textu však není obsažena žádná argumentace, která by ve vztahu k němu byť i jen naznačovala jakýkoliv nezákonný zásah ze strany žalovaného. Soud z žalovaným předložených dokumentů zjistil, že žalobce a) podal dne 18. 8. 2025 žádost o dočasnou ochranu podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“). Ta byla přijata k věcnému posouzení, o čemž bylo žalobci a) vystaveno potvrzení ze dne 18. 8. 2025, č.j. OAM-407522/DO-2025. Dne 18. 9. 2025 byla žalobci udělena dočasná ochrana a byl mu vystaven vízový štítek dočasné ochrany č. 902730104 s platností do 31. 3. 2026. Žalobci a) tedy byla dočasná ochrana udělena a ve vztahu k jeho osobě nebylo argumentováno ani tím, že by nebyla „plnohodnotná“. Ve vztahu k žalobci a) tedy v žalobě absentuje plausibilní tvrzení nezákonného zásahu (absentuje tvrzení jakéhokoliv zásahu), jehož se měl žalovaný dopustit. Soud proto žalobu ve vztahu k žalobci a) prvním výrokem rozsudku podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. odmítl (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, Eurovia, body 61 až 66; tento rozsudek byl následně zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/2018, zrušovací důvody se však netýkaly právní otázky vztahu jednotlivých důvodů pro odmítnutí žaloby na ochranu před nezákonným zásahem).
18. Soud se dále zabýval posouzením žaloby ve vztahu k žalobkyním b) a c). Ty požádaly o dočasnou ochranu téhož dne jako žalobce a). Také jim byla žalovaným dočasná ochrana udělena a byly jim vystaveny vízové štítky (č. 902730103, resp. č. 902730105) taktéž s platností do 31. 3. 2026. Tento postup žalovaného byl plně v souladu s § 7c odst. 1 Legis Ukrajina.
19. Nemůže tedy být sporu o tom, že všichni tři žalobci disponují dočasnou ochranou. Žalobkyně b) a c) přitom argumentovaly tím, že jim nebyla udělena plnohodnotná dočasná ochrana. Blíže přitom nevysvětlily, co touto „neplnohodnotnou“ dočasnou ochranu myslí.
20. Soud konstatuje, že ze shora citované zákonné úpravy vyplývá, že Lex Ukrajina žádnou kategorizaci dočasné ochrany (resp. pobytových oprávnění vyplývajících z dočasné ochrany) nezná a ani ve vztahu k účasti na zdravotním pojištění z něj nevyplývají žádné rozdíly, a to ani ve spojení se zákonem č. 48/1997 Sb. Každá osoba, které byla dočasná ochrana udělena,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

je tedy s ohledem na znění § 2 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 2 odst. 1 písm. b) bod 5 zákona č. 48/1997 Sb., pojištěncem, pročez má zajištěnu účast na veřejném zdravotním pojištění.

21. Zcela jinou otázkou je však to, za držitele dočasné ochrany platí pojistné na zdravotní pojištění stát či zda jsou si pojistné povinni hradit sami. Zde již ke kategorizaci dochází, a to jednak (a) *podle věku* držitele dočasné ochrany a (b) *podle toho, zda se jedná o cizince, který požíval dočasnou ochranu v jiném členském státě Evropské unie* (dále jen „EU“) nebo *před udělením dočasné ochrany pobýval na území EU na základě pobytového oprávnění vydaného Českou republikou nebo jiným členským státem EU na dobu delší než 90 dnů*. Z dotčených ustanovení je přitom nepochybné, že žalobkyně b) si byla povinna hradit pojistné na zdravotní pojištění sama, jelikož nespádala pod žádanou z výjimek z uvedené povinnosti, za žalobkyni c) jakožto v době tvrzeného zásahu osobu mladší 18 let platil pojistné na zdravotní pojištění stát. Tato otázka však podle soudu nebyla předmětem žaloby. Žalobci v žalobě totiž ani náznakem netvrdili, že by nezákonným zásahem měla být povinnost hradit pojistné na zdravotní pojištění. Tvrdili pouze to, že žalobkyním b) a c) nebyla poskytnuta plnohodnotná dočasná ochrana. Toto tvrzení však soud již shora vyvrátil.
22. Nedůvodná je také námitka týkající se nevydání písemného rozhodnutí o udělení dočasné ochrany. Lex Ukrajina v § 5 odst. 4 stanoví, že *„udělení dočasné ochrany se vyznačuje cizinci do cestovního dokladu vízovým štítkem s dobou platnosti do 31. března následujícího kalendářního roku. Nelze-li s ohledem na místní podmínky udělení dočasné ochrany vyznačit formou vízového štítku, lze učinit záznam o udělení dočasné ochrany do cestovního dokladu nebo mimo něj“* (podtržení doplněno soudem). Z citovaného ustanovení jednoznačně vyplývá, že v případě, že žalovaný žádosti o udělení dočasné ochrany vyhověl se písemné rozhodnutí nevyhotovuje, toto „rozhodnutí“ má formu vízového štítku, který se vyznačí v cestovním dokladu žadatele. Žalovaný přitom tímto způsobem postupoval a žalobcům vízové štítky (č. 902730103, č. 902730104 a č. 902730105) vylepil.
23. Přisvědčit nelze ani obecnému tvrzení o nerespektování zásady jednoty rodiny a nejlepšího zájmu dítěte. Soud k této námitce v odpovídající míře obecnosti uvádí, že žalobcům byla dočasná ochrana udělena, přičemž v případě žalobkyň b) a c) šlo právě o dočasnou ochranu z důvodu sloučení rodiny. Žalovaný tedy naopak zásahu jednoty rodiny nepochybně respektoval. Z ničeho současně nelze dovodit, že by žalovaný nerespektoval zásadu ochrany nejlepšího zájmu dítěte. Žalobkyni c), která byla v rozhodné době ještě nezletilá, byla dočasná ochrana udělena, a ta je tedy oprávněna k pobytu na území České republiky. Jak již bylo soudem shora konstatováno, je díky tomu také účastníkem zdravotního pojištění a do dosažení věku 18 let za ni v souladu s § 7 odst. 1 písm. o) zákona č. 48/1997 Sb., hradil pojistné na zdravotní pojištění stát.
24. Soud tedy dospěl k závěru, že ve vztahu k žalobkyním b) a c) postupoval žalovaný v souladu se zákonem a v jeho postupu nelze spatřovat jakýkoliv nezákonný zásah. Soud proto neshledal jejich žaloby důvodnými a podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s. je druhým výrokem tohoto rozsudku zamítl. Za splnění podmínek uvedených v § 51 s. ř. s. o věci samé rozhodl bez nařízení ústního jednání (soud neshledal ani důvod nařizovat ústní jednání z důvodu provedení dokazování, neboť vycházel pouze z písemností, které byly všem účastníkům řízení známy a posouzení věci současně záleželo výhradně na posouzení právních otázek).
25. Žalobkyně b) a c) nebyly ve sporu úspěšné a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Ve vztahu k žalobci a) byla žaloba prvním výrokem tohoto rozsudku odmítnuta, přičemž dle § 60 odst. 3 s.ř.s. věta první platí, že žádný

z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Z těchto důvodů soud třetím výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 (ve vztahu k druhému výroku) a odst. 3 s.ř.s. (ve vztahu k prvnímu výroku) rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. února 2026

Mgr. Bc. Jan Schneeweis v. r.
soudce